

Het grillige eerste team

door Tom Bus

Het nieuwe schaakseizoen is begonnen. Na de zomerpauze staan de spelers te popelen om de houtjes te mogen verschuiven. Een aantal spelers probeert in de zomer hun vorm op peil te houden terwijl anderen vooral de stukken links laten liggen om de honger naar het bord te vergroten. Het eerste team van ASV speelt in de zeer sterke klasse 1A. Het hoofddoel van dit jaar is net zoals in de voorgaande jaren "niet degraderen." Met enig kunst en vliegwerk is dat vorig jaar gelukt. Vermoedelijk zal ASV-1 dit jaar wederom enkele huzarenstukjes moeten opvoeren om klassenbehoud veilig te stellen. De wijze commissie heeft besloten om het team onveranderd te laten: dezelfde spelers en dan een jaartje ouder.

De concurrentie van dit jaar is moordend: Er zijn vele sterke teams die stevig tegen ASV willen uithalen. Alleen met een grote list kan ASV een kans maken op klassenbehoud.

Tijdens de mailing voorafgaand aan de eerste ronde wees Dirk Hoogland nogmaals op deze list: DE GRILLIGHEID. Dit fenomeen, de griezelige gevaarlijke Grilligheid is een middel dat al vaker in de sportwereld (Groesbeek, Groningen) maar ook in de muziek (Anneke Grönloh) met succes is aangewend. Vele onderzoekers zien de Grilligheid als synoniem voor "retirer pour mieux sauter." of voor het "Zwitsers Gambiet" bij schaaktoernooien. Niets is minder waar. Bij deze omschrijvingen brengt men slechts een klein offer om optimaal te presteren.

De ware Grilligheid kenmerkt zich door een opstapeling van grove fouten verdeeld over meerdere momenten. ASV heeft zich deze kwaliteit eigen gemaakt en u was vorig jaar getuige van deze discipline in optima forma. In seizoen 2016-2017 is ASV langzaam maar zeker begonnen met het eigen maken van deze Grilligheid. In drie ronden liep dat nog erg stroef en werd er met 4,5-5,5 verloren. Pas tegen plaatsgenoot De Toren kreeg de Grilligheid de vorm die we wensten: een 3,5-6,5 nederlaag. ASV wist zich te handhaven en u weet inmiddels hoe het verder met De Toren is vergaan. Afgelopen seizoen merkte je dat de spelers echt plezier in de Grilligheid kregen. Jolijt alom bij de 9-1 nederlaag tegen Charlois en de 9,5-0,5 nederlaag tegen Wageningen! Wageningen raakte zelfs kortstondig besmet door de Grilligheid getuige hun 9-1 nederlaag tegen datzelfde Charlois. De Grilligheid kenmerkt zich doordat een groot aantal spelers tegen zeer sterke teams ver onder hun kunnen spelen en tegen gelijkwaardige of iets sterkere teams op volle kracht spelen. De Grilligheid wordt gestaafd door de Wet van Behoud van Energie en de Wet van Behoud van Ellende.

In de eerste ronde speelde ASV tegen het zeer sterke team DSC uit Delft. In dit verslag kunt u er getuige van zijn hoe de Grilligheid vat heeft gekregen op de spelers en hoe de spelers vat hebben gekregen op de Grilligheid.

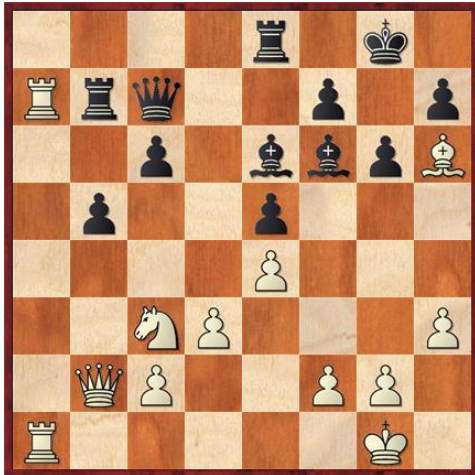
Op bord 1 speelde **Bob Beeke**, het toonbeeld van een solide positionele speler tegen Joost van Ruitenburg. Toen Bob's paarden op e5 en g5 terecht kwamen, wist ik hoe laat het was. Dit wordt een complexe partij waarbij Bob de onaangename keuze heeft uit materiaalwinst met counterkansen voor Van Ruitenburg of de strategische aanpak waarbij de kansen van Bob groter zijn. Bob koos voor de eerste optie en verloor zoals verwacht. Op de borden 2 tot en met 4 speelden de meer ervaren grillige schuivers. Zowel **Eelco de Vries**, **Jaap Vogel** als **Otto Wilgenhof** speelden tegen respectievelijk David van Kerkhof, Joost Michielsen en Chiel van Oosterom alsof ze "iets" hebben bereikt. Wanneer je je meer in de stelling verdiept dan weet je dat hun stelling vroeger of later zal instorten. Vandaag was het vroeger.

Op bord 6 speelde dobbelaar **Wouter van Rijn** tegen correspondentie- en OTB-speler Gert Legemaat. Na 1.e3 Pc6 2.d4 d5 3.c4 e5! kon Wouter naar hartenlust het enige grillige plan (paard op g5 laten instaan) na het andere (als eerste verliezen) ten uitvoer brengen.

Op bord 10 speelde invaller **Bent Schleipfenbauer** tegen Ricardo Sla. Je zag duidelijk de progressie die Bent heeft geboekt. In eerste instantie liet hij zijn tegenstander naar hartenlust aanvallen. Vlak voor het mat even de handrem aantrekken en afwikkelen naar een gelijk-achtig eindspel om tenslotte nog even "iets" over het hoofd zien zodat je tegenstander het volle punt krijgt. Chapeau voor dit staaltje Grilligheid!

Tijd voor enkele grillige momenten:

Verhoef, Pieter (2137) - Ruijgrok, Dennis (2278) KNSB competitie, 15.09.2018

Stelling na 24...Tb7

In zijn typische gedegen stijl heeft Pieter een licht voordeeltje opgebouwd. In de volgende fase speelt Pieter handiger dan de oud-jeugdkampioen van Nederland.

25.Le3 Teb8 26.Lc5 Le7 27.Txb7 Txb7 28.Ta8+ Kg7 29.Db4 Kf6?

“Wat doet die zwarte koning daar?”, vraagt iedereen in koor zich af.

Natuurlijk was Pieter ook verbaasd. Onder normale omstandigheden zou hij direct voor het winnende 30.d4! gekozen hebben. Pieter, de geboren strateeg, beheerst de Grilligheid tot in de diepste vezel. Zonder met zijn ogen te knippen speelde hij.

30.Te8

en Ruyrok vluchtte naar eeuwig schaak.

Wat zal Pieter plezier hebben beleefd aan dit moment.

Op bord 9 speelde Mick als invaller van Michiel Blok.

van Randwijk, Mick (1992) - Voogt, Bob (2123) 15.09.2018

Stelling na 23..Pd4

Veilig en goed is 24.Pxd4 met gelijke kansen. Voor Mick was dit een mooie gelegenheid om zijn aanleg voor Grilligheid te tonen. Zonder nadenken kwam

24.Pg5?

op het bord. Na enig overleg speelde Voogt

24...Txd6

incasseerde de pion, vervolgens het stuk en het hele punt.

Hoe mooi is het toch wanneer je ziet dat de jeugd ook al de kneepjes van het vak beheerst!

Op bord 6 speelde Peter Boel. Zijn partijen vertonen een Grilligheid van een dusdanig hoog gehalte dat ik liever de GM (GrilligheidsMeester) zelf aan het woord laat.

Den Hartog, Marijn (2285) - Boel, Peter (2121) KNSB (1), 15.09.2018 door Peter Boel

Voor deze eerste KNSB-partij raakte ik nog eens extra gemotiveerd omdat Marijn den Hartog met 9 uit 9 de A-groep van de Bondswedstrijden in Dieren had gewonnen, waar ik de persdienst verzorg. Daarmee had hij een flinke hap uit ons budget genomen: een 100% score levert een extra hoge geldprijs op.

1.Pf3 c5 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.e4 Pf6!? Een beetje provoceren.
5.De2?!

Wit wil graag c2-c3 en d2-d4 spelen.

5...0-0 6.e5?! Pe8

Na 6...Pd5 kan wit grappig met 7.Dc4 een pion winnen, maar veel vertrouwen boezemt dat niet in. Toch waagde ik het er maar niet op.

7.0-0 Pc6! 8.c3 d6

Zwart heeft een ontwikkelingsvoorsprong, dus snel de stelling openen.

9.exd6

Zie diagram links.

9...exd6!

Na 9...Pxd6 10.d3 staat het paard een beetje raar op d6, bovendien kan pion c5 zwak worden.

10.Td1

Misschien had hij 10.d4 moeten proberen; wit krijgt wel compensatie na 10...cxd4 11.Pxd4 Pxd4 12.cxd4 Lxd4 13.Td1.

10...Pc7 11.d3 Te8 12.Dc2 Lf5

Happy moves! Na 13.Ph4 komt nu 13...Lg4 en als 14.f3 dan 14...Le6.

13.Pbd2 d5

Pakt een paar cruciale velden. Na het oorspronkelijk geplande 13...Dd7 14.Pe4! is het niet zo duidelijk: 14...c4? 15.Ph4! .

14.Ph4 Lg4 15.Phf3 Dd7

Zie diagram links

16.Tf1

Tja. Wit weet het gewoon niet, maar is wel zo slim om verzwakkingen te vermijden. Voor zwart is het ook lastig om iets doorslaggevends te vinden.

16...Te2 17.Dd1 Te7!?

Oorspronkelijk was ik natuurlijk 17...Tae8! van plan, maar ik schrok terug voor 18.Pb3 b6 19.Le3 Txb2 20.Dc1 . Natuurlijk staat zwart riant na 20...Te2 21.Dd1 T2xe3! 22.fxe3 Lxc3

18.Pb3 b6 19.Lg5 f6

Een klein vlekje op de zwarte stelling, die nog steeds beter is.

20.Lc1

Den Hartog vermeed 20.Le3 wegens 20...d4 , maar helemaal overtuigend is dat niet.

20...Tae8 21.a4 Df5

Nu gaat 22.Ph4 niet omdat na 22...Lxd1 Pb3 hangt (vanwege 21.a4) maar daar had ik nog beter van kunnen profiteren met 21...Pe5! 22.d4 Pxf3+ 23.Lxf3 Lxf3 24.Dxf3 c4 25.Pd2 Te1 . Overigens is het dan nog steeds niet afgelopen.

22.d4 c4 23.Pbd2

Zie diagram links

Dh5!

Minder duidelijk is 23...Te2 24.Ph4 en nu niet 24...Dh5?? 25.h3 en wit wint!

24.b3

Wit had hier nog maar enkele minuten over en begint te rommelen.

24...b5?

Met 24...Pa5 krijgt zwart groot voordeel.; 24...Lh6 25.bxc4 Lxd2 26.Lxd2 dxc4 en zwart staat nog steeds beter. In zo'n stelling ga je zoeken naar forcerende

varianten, maar die zijn er niet.

25.La3?!

Ik had iets als 25.axb5 Pxb5 26.bxc4 Pxc3 27.Db3 Pe2+ 28.Kh1 Pexd4 optimistisch ingeschat, maar de computer doet gewoon 29.Pxd4 Pxd4 30.Dd3 en wit staat niet minder meer.

25...Te2?!

25...b4! kreeg ik niet kloppend in mijn berekeningen en weer is er niets geforceerd, maar na 26.Lxb4 (26.cxb4 Pxd4!) 26...Pxb4 27.cxb4 c3 is wit gedwongen tot 28.h3 Lxh3 29.Pb1 en inderdaad, zwart moet een pion offeren maar blijft goed staan na bv. 29...Lxg2 30.Kxg2 c2 31.Dxc2 Pe6 32.Pbd2 Dg4 .

26.axb5

In een flits zag ik 26.Ld6! , maar hij zag het niet. Na 26...Lh6! (26...b4!? 27.Dc1) 27.h3 (27.Lxc7 Txd2) 27...Lxh3 28.Lxc7 b4 heeft zwart prachtig spel voor het stuk: 0.00 overal.

26...Pxb5 27.bxc4

Zie diagram links.

Nu begon mijn tijd ook snel te slinken. Ik dacht lang na over 27...Pxc3, maar dat is erg dubieus.

27...Txd2?!

27...Pxc3 28.Db3 Pe4 29.Dd3! - argh. Typisch zo'n partij waarin zwart steeds dingen verzint, wit dertig zetten lang gedwongen zetten doet en tenslotte wint.

U mist in het verslag de partij van de schrijver van dit artikel. Daar is een heel logische verklaring voor. Tom Bus heeft de neiging om in individuele toernooien zeer grillig te spelen (gemiddeld 35 elo-punten verlies per toernooi). Hij probeert deze punten via de Duitse en Nederlandse competitie terug te winnen.

Als uitzondering op de regel vertoonde hij in deze match weinig van zijn aanleg tot Grilligheid. Zijn partij voldoet niet aan de eisen van deze rubriek. Wellicht dat jullie zijn partij tegen Lisa Hortensius elders in dit blad tegen komen.

Met de einduitslag 8,5-1,5 kunnen beide teams tevreden zijn. ASV had nog veel plezier bij het natafelen bij de lokale Wok in Delft. Onder het genot van de Babi Pangang hoorde ik nog iemand fluisteren :”Dit grill-varkentje hebben we even gewassen”.